

GENERALE REGELING VOOR DE BEROEPSCOMMISSIE SEKSUEEL MISBRUIK IN KERKELIJKE RELATIES

Ingevolge artikel F80 KO

PREAMBULE

Als kerken geloven wij dat ieder zich in de gemeente van Christus veilig moet kunnen weten. Dit geldt vóór alles voor hen die zich in een kwetsbare positie bevinden of die op enigerlei wijze in het leven beschadigd zijn.

Het is voor ons als kerken een ereplicht deze veiligheid te waarborgen en te beschermen.

Wij veroordelen daarom iedere vorm van machtsmisbruik in de gemeente en in het bijzonder iedere vorm van seksueel misbruik.

Tegelijk vinden wij dat kerkelijke functionarissen in het pastorale en diaconale werk waartoe ze geroepen zijn zowel distantie hebben te betrachten alsook nabijheid hebben te betonen.

Daarom houdt de reeds genoemde veiligheid voor ons ook in dat kerkelijke functionarissen hun taak met vrijmoedigheid moeten kunnen blijven uitoefenen.

Om die vrijmoedigheid en veiligheid te beschermen mag van kerkelijke functionarissen worden verwacht dat ze uitgaan van morele richtlijnen vervat in een gedragscode die openbaar gemaakt is.

Kerkenraden zullen met het oog op diezelfde veiligheid en vrijmoedigheid hun eigen werkwijze zorgvuldig bewaken, zodat kerkelijke functionarissen niet onnodig in risicovolle situaties geplaatst worden.

Zo willen we recht doen, trouw betrachten en nederig de weg gaan van onze God (Micha 6:8).

ALGEMEEN

Artikel 1 **Begrippenomschrijving**

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. *seksueel misbruik*: één of meerdere uitingen, verbaal of non-verbaal, opzettelijk dan wel onopzettelijk, gewenst dan wel ongewenst, in de vorm van seksuele handelingen en/of seksueel getinte toespelingen of uitnodigingen tot seksueel contact, dan wel het op één van voornoemde wijzen ingaan op uitnodigingen tot seksueel contact en/of bedoelde toespelingen, al dan niet onder druk van geheimhouding, gedaan door een kerkelijk functionaris ten opzichte van iemand binnen of buiten de gemeente, in een ambtelijke of anderszins op bevoegdheid en vertrouwen gebaseerde relatie, waardoor vertrouwen geschonden en de grens van persoonlijke integriteit overschreden wordt, en welke derhalve op gespannen voet staan met datgene wat ons in Gods Woord wordt voorgehouden ten aanzien van de omgang met de naaste;
- b. *kerkelijk functionaris*: een man of vrouw die uit hoofde van een kerkelijk ambt, of uit hoofde van een aanstelling door een kerkelijke vergadering in een niet-ambtelijke kerkelijke functie, of uit hoofde van een aanstelling in een bijzondere functie voor groepen van gemeenteleden, binnen een gemeente een positie bekleedt die wordt gekenmerkt door het genieten van vertrouwen en het dragen van verantwoordelijkheid, en die vanuit die positie relaties kan aangaan en onderhouden met gemeenteleden en anderen;
- c. *klager*: klager kan zijn hij/zij die lid is (geweest) van één van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken of Nederlands Gereformeerde Kerken, alsmede hij/zij die geen lid is (geweest) van die kerken indien hij/zij een functioneel contact heeft (gehad) met de aangeklaagde. Ten behoeve van een minderjarige, een onder curatele, een onder bewind gestelde of een gementoreerde kan diens wettelijke vertegenwoordiger als klager optreden;
- d. *aangeklaagde*: aangeklaagde kan zijn hij/zij die kerkelijk functionaris is (geweest) in één van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken of Nederlands Gereformeerde Kerken en voor zover niet meer werkzaam als kerkelijk functionaris, tevens lid is van één van die kerken;

- e. *klachtencommissie*: de ingevolge de binnen het betreffende kerkverband geldende besluiten aangestelde commissie, belast met onderzoek en beoordeling van seksueel misbruik in kerkelijke relaties;
- f. *beroepscommissie*: de ingevolge de binnen het betreffende kerkverband geldende besluiten aangestelde commissie, belast met onderzoek en beoordeling van seksueel misbruik in kerkelijke relaties in geval van beroep tegen een beslissing van de klachtencommissie;
- g. *klacht*: een door een klager ingediend schriftelijk stuk waarin geklaagd wordt over seksueel misbruik door een kerkelijk functionaris;
- h. *meldpunt*: een centraal punt, waar deskundige medewerkers ter zake van seksueel misbruik en klachtenprocedure informatie en advies kunnen geven. Deze medewerkers kunnen zo nodig verwijzen naar de klachten-/beroepscommissie en een intensievere vorm van hulpverlening. Tevens kunnen zij als vertrouwenspersoon een klager of aangeklaagde begeleiden tijdens en na de procedure van de klachten-/beroepscommissie;
- i. *vertrouwenspersoon*: degene die op verzoek van een klager of aangeklaagde diens belangen mede behartigt, dan wel als diens vertegenwoordiger of gemachtigde optreedt. Dit kan een medewerker van het Meldpunt zijn;
- j. *de kerkenraad*: de raad aan wie de beroepscommissie haar bevindingen in de vorm van een advies rapporteert;
- k. *appellant*: klager of aangeklaagde die een beroep instelt tegen de beslissing van de klachtencommissie;
- l. *beroepschrift*: het door appellant ingediend schriftelijk stuk (op papier of digitaal met handtekening) waarin de gronden van het beroep staan vermeld.

Artikel 2 **Doelstelling**

De mogelijkheid scheppen in beroep te gaan van uitspraken van de klachtencommissie seksueel misbruik in kerkelijke relaties.

Artikel 3 **Bekendmaking van de beroepsregeling**

Op het bestaan van de beroepsregeling wordt jaarlijks in de plaatselijke kerkelijke gemeentemediagewezen. Een afschrift van de beroepsregeling is te allen tijde bij de scribea te verkrijgen alsmede te downloaden van de internetwebsite www.meldpuntmisbruik.nl en op de websites van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt, Christelijke Gereformeerde Kerken of Nederlands Gereformeerde Kerken.

BEROEPSCOMMISSIE

Artikel 4 **Samenstelling beroepscommissie**

1. De beroepscommissie dient zodanig te zijn samengesteld dat een deskundige, onpartijdige en onafhankelijke behandeling van het beroep zoveel mogelijk gewaarborgd is.
2. De beroepscommissie bestaat minimaal uit drie en maximaal uit vijf leden. De juridische, gedragswetenschappelijke, pastorale en zo mogelijk de kerkrechtelijke deskundigheid dienen in de beroepscommissie vertegenwoordigd te zijn. In de samenstelling van de beroepscommissie wordt gestreefd naar een evenredige verdeling van mannen en vrouwen, maar in geval van een oneven aantal verdient het de voorkeur meer vrouwen dan mannen te hebben.
3. De leden van de commissie worden benoemd door deputaten Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties resp. de Commissie Meldpunt Seksueel Misbruik. Benoeming van de commissieleden geldt voor drie jaar. Herbenoeming is maximaal viermaal mogelijk. De zittingsduur van een lid dat is benoemd op een tussentijds opengevallen plaats, is gelijk aan de duur van de resterende zittingsperiode van het lid in wiens plaats de benoeming plaatsvindt. De Commissie kan een benoeming om dringende redenen tussentijds beëindigen.
4. Leden van de beroepscommissie kunnen geen lid zijn geweest van de klachtencommissie die de zaak in eerste aanleg heeft behandeld.

Artikel 5 **Bevoegdheid en taak beroepscommissie**

1. De beroepscommissie is bevoegd kennis te nemen van een beroepschrift indien appelland voldoet aan de begrippenomschrijvingen in artikel 1.
2. De beroepscommissie heeft tot taak:
  - bij haar binnengekomen beroepsschriften te beoordelen op ontvankelijkheid (zie artikel 8);
  - bij haar binnengekomen beroepsschriften te beoordelen op gegrondheid;
  - de kerkenraad van haar oordeel op de hoogte te stellen en met advies ter zake te dienen.
3. De beroepscommissie kan zich laten bijstaan door externe adviseurs, zo nodig uit andere kerkgenootschappen.
4. De beroepscommissie is bevoegd partijen op te roepen teneinde te worden gehoord.
5. De beroepscommissie is bevoegd getuigen of andere deskundigen op te roepen teneinde te worden gehoord.
6. De beroepscommissie kan de klachtencommissie verzoeken om toezending van het dossier.

Artikel 6 **Geheimhouding**

De leden van de beroepscommissie en eventuele geraadpleegde deskundigen zijn verplicht geheimhouding te betrachten ten aanzien van alles wat zij in het kader van een beroep te weten zijn gekomen en waarvan zij de vertrouwelijkheid hebben moeten begrijpen.

Artikel 7 **Faciliteiten**

1. De kosten gemaakt voor bevordering van de deskundigheid van de leden van beroepscommissie komen ten laste van de gezamenlijke kerken waarvan de beroepscommissie deel uitmaakt.
2. De kosten voor de behandeling van het beroep komen voor rekening van de gezamenlijke kerken waarvan de gemeente waar de situatie van de klacht zich heeft voorgedaan deel uitmaakt.

PROCEDURE

Artikel 8 **Ontvankelijkheid van het beroep**

1. Het beroepschrift dient binnen twee weken na datum verzending van de uitspraak van de klachtencommissie te zijn ontvangen door de beroepscommissie.
2. Het beroepschrift wordt schriftelijk ingediend bij de beroepscommissie.
3. Het beroepschrift bevat naast de naam van indiener(s) en een dagtekening een gemotiveerde omschrijving van gronden voor de indiening van het beroep.

Artikel 9 **Intrekken**

Appelland kan zijn beroep intrekken, tenzij het onderzoek is afgesloten (met de laatste verkrijging van informatie/hoorzitting) en de zaak op uitspraak wacht.

Artikel 10 **Procedure behandeling in beroep**

1. De beroepscommissie bevestigt appelland binnen een week schriftelijk de ontvangst van het beroep, informeert appelland over de werkwijze van de commissie en wijst voor zover nog nodig op de mogelijkheid een vertrouwenspersoon in te schakelen.
2. De beroepscommissie onderzoekt of appelland ontvankelijk is in zijn beroep. Zij informeert appelland uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift. Indien appelland niet ontvankelijk wordt verklaard, dient de beroepscommissie deze beslissing te motiveren.
3. Indien appelland ontvankelijk wordt verklaard in zijn beroep, wordt het beroepschrift zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen twee weken na ontvangst van het beroepschrift, aan de wederpartij toegezonden. De beroepscommissie informeert over de werkwijze van de commissie en de mogelijkheid een vertrouwenspersoon in te schakelen. Tevens stelt de beroepscommissie de wederpartij in de gelegenheid binnen twee weken een verweerschrift in te dienen.

4. Indien appellant ontvankelijk wordt verklaard in zijn beroep, wordt de betrokken kerkenraad binnen een week, na de beslissing omtrent de ontvankelijkheid, vertrouwelijk geïnformeerd over het feit dat er in de betrokken zaak beroep is aangetekend.
5. Indien het beroepschrift is ingediend door een minderjarige zonder medeweten (van één) van de ouders, zal de beroepscommissie met de desbetreffende minderjarige overleggen om alsnog (één van) de ouders van de indiening van het beroepschrift op de hoogte te stellen. De beroepscommissie zal geen contacten met de ouders onderhouden zonder de uitdrukkelijke toestemming van de minderjarige.
6. Van voormelde termijnen kan door de beroepscommissie op verzoek van partijen en/of het belang van het onderzoek worden afgeweken.

Artikel 11 **Beoordelingsgrond**

1. De beroepscommissie beoordeelt de klachten op basis van redelijke aannemelijkheid. In zoverre seksueel misbruik in redelijkheid aannemelijk kan worden geacht, wordt de klacht gegrond verklaard.
2. Behalve directe getuigen of bewijsmateriaal kunnen hierbij onder meer in beschouwing genomen worden:
  - consistentie in de afgelegde verklaringen;
  - de auditu verklaringen;
  - verklaringen van (getuige-)deskundigen;
  - stukken die over de direct betrokken personen gaan.

Artikel 12 **Hoorzittingen**

1. De beroepscommissie bepaalt binnen vier weken na ontvangst van het beroepschrift de datum en de plaats(en) waar klager en aangeklaagde door de beroepscommissie zullen worden gehoord. De hoorzittingen vinden in beginsel plaats binnen acht weken na de beslissing omtrent de ontvankelijkheid.
2. De beroepscommissie zendt klager en aangeklaagde minstens tien dagen (inclusief zon- en feestdagen) voor de hoorzitting een oproep.
3. Wraking:
  - a. elk van partijen kan een of meer leden van de beroepscommissie wraken op grond van feiten of omstandigheden waardoor de onpartijdigheid van de beroepscommissie schade zou kunnen lijden;
  - b. het verzoek dient schriftelijk (tijdens de hoorzitting: eventueel mondeling) en gemotiveerd bij de klachtencommissie te worden ingediend. Het verzoek dient zo spoedig mogelijk nadat de feiten en omstandigheden bekend zijn geworden te worden gedaan. Nadat het onderzoek is afgesloten (met de laatste verkrijging van informatie/hoorzitting) en de zaak op uitspraak wacht, kan geen verzoek tot wraking meer worden ingediend;
  - c. berust(en) het betreffende lid/de betreffende leden in de wraking, dan wordt/worden het lid/de leden vervangen en wordt een nieuwe zitting bepaald. Berust/berusten het lid/de leden niet in de wraking, dan wordt het wrakingsverzoek behandeld door een speciaal daarvoor samen te stellen wrakingscommissie van drie leden uit de deskundigenpoule, die hiertoe worden gevraagd door de centrale voorzitter van de poule;
  - d. er is geen beroep mogelijk tegen beslissing van de wrakingscommissie.
4. Tot zeven dagen (inclusief zon- en feestdagen) voor de hoorzitting kunnen partijen nadere stukken indienen. De secretaris zendt deze door aan de andere partij.
5. De hoorzittingen zijn besloten.
6. Klager en aangeklaagde worden eerst buiten elkaars aanwezigheid gehoord en zo mogelijk – indien de situatie dat toelaat - daarna in elkaars aanwezigheid. Klager wordt als eerste gehoord.
7. Van ieder hoorgesprek wordt een - zakelijk - verslag gemaakt, ondertekend door voorzitter en secretaris van de beroepscommissie. Het verslag wordt zowel de klager als de aangeklaagde toegezonden. Indien appellant en de wederpartij buiten elkaars aanwezigheid zijn gehoord worden zij in de gelegenheid gesteld schriftelijk op de toegezonden verslaglegging te reageren. De beroepscommissie kan na verkregen toestemming ten behoeve van de verslaglegging gebruikmaken van opnameapparatuur. De inhoud van het verslag is voor verantwoording van de beroepscommissie.

Artikel 13 **Informatie door de beroepscommissie**

Appellant en de wederpartij worden gelijkelijk geïnformeerd door de beroepscommissie. Het dossier van de beroepscommissie, bevattende alle extern toegevoegde stukken, kan desgewenst door klager en aangeklaagde worden ingezien.

Artikel 14 **Beoordeling beroep en verdere afdoening**

1. De commissie doet zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk tien weken na de laatste hoorzitting, uitspraak omtrent de gegrondheid van het beroepschrift.
2. Acht de beroepscommissie het beroep ongegrond, dan deelt zij dit gemotiveerd schriftelijk mee aan appellant, de wederpartij en de kerkenraad.
3. Acht de beroepscommissie het beroep gegrond, dan deelt zij dit, onder overlegging van een samenvatting van het beroepschrift en de bevindingen tijdens het onderzoek, gemotiveerd schriftelijk mee, en - in geval van een advies voor afdoening - onder toevoeging van dat advies, aan appellant, de wederpartij en de kerkenraad van de gemeente waartoe de aangeklaagde behoort of, in voorkomende gevallen, de gemeente waar het misbruik zich heeft voorgedaan. Het oordeel van de beroepscommissie over de gegrondheid van het beroep is bindend voor de kerkenraad.¹
4. Indien de beroepscommissie behalve een uitspraak over de gegrondheid van tevens een advies uitbrengt met betrekking tot de verdere afdoening, zal zij zoveel mogelijk aansluiting zoeken bij de Kerkorde respectievelijk het Akkoord van Samenleven aangegeven tuchtmaatregelen.

Artikel 15 **Acute situaties**

In acute situaties dienen door de desbetreffende kerkenraad, in overleg met de beroepscommissie, vóór of hangende het onderzoek, zo nodig voorlopige maatregelen getroffen te worden.

Artikel 16 **Beslissing kerkenraad**

De kerkenraad van de gemeente waartoe de aangeklaagde behoort, beslist binnen vier weken na datum verzending van de uitspraak door de beroepscommissie.

Artikel 17 **Archivering**

De op de beroepen betrekking hebbende stukken zullen tot tien jaar na ontvangst van het beroep in het archief van de beroepscommissie bewaard worden.

Artikel 18 **Verantwoording**

De beroepscommissie legt driejaarlijks verantwoording af van haar werkzaamheden aan de Synode respectievelijk de Landelijke Vergadering.

Artikel 19 **Overgangsbepaling**

De beroepscommissie is bevoegd kennis te nemen van beroepschriften over feiten(complexen) die vóór de inwerkingtreding van deze beroepsregeling hebben plaatsgevonden.

Vastgesteld: Generale Synode van Ede 2014

Publicatiedatum: 24 maart 2016

---

¹ In de Nederlands Gereformeerde Kerken heeft de uitspraak van de beroepscommissie kerkrechtelijk de status van advies.